

Царьтъ ще ошастливи скромното имъ събрание съ Свое-то присѣствие. И дѣйствително, Царьтъ милостиво се отзова на тая искрена и простодушна покана и окръженъ отъ свитата си, мина моста и поляната на долу, изкачи се на противоположния хлъмъ, гдѣто въ единъ широкъ, ограденъ съ плетъ дворъ сж били наредени моми и момци на хоро, обиколени отъ множество бѣленчани.

При появата на Царя, множеството се провикна съ възторгъ: „Да живѣе Царя!“ Играта се състоеше отъ голѣмо хоро, участвуващитѣ лекичко и грациозно подскачаха. Вжтрѣ въ хорото обикаляха двама гадулари съ спуснати надолу гадулки, отъ които съ помощьта на лжковетѣ изтеглеха настройна ржченица. Посрѣдъ хорото бѣ поставенъ високъ столъ, съ посланъ на него голѣмъ килимъ. „Това ще е за мене“ промѣлви Царьтъ усмихнато; и като се доближи, прибави: „Е какво сега! Азъ ще ида и ще седна.“

Това снисхождение усили възторга и оживи играта. Отъ хорото се спуснаха и се изстѣпиха на срѣдата двѣ бѣленски хороводачки съ пѣсгри прѣстилки, изшити ризи и съ цвѣтя на главата. Отъ началото тѣ подкараха нѣкаква тжжна съ много извивания пѣсень и послѣ се заловиха за ржцѣтѣ и започнаха подъ тактъ да подскачатъ, като се ту отдалечаваха, ту се приближаваха до Царя и подъ редъ му цѣлуваха ржка, а той имъ дареше по една жълтица. Най-послѣ, като се уловиха пакъ наново за ржцѣтѣ, отдалечиха се малко и като сѣднаха на колѣнѣ, поклониха се до земята. Ако това хореографическо движение се извършваше при по-изящна обстановка, то би могло да има успѣхъ и въ най-добрія модеренъ балетъ.“ *

* Графъ В. Соллогубъ, Дневникъ на Царя, стр. 105.